

”Universitet för alla”

Pensionärer på skolbänken

Som morfar tog han hand om alla ärenden: handla mat, gå på apoteket, osv. Men en dag kom upproret: ”När familjen hörde att jag hade börjat studera igen, skrattade de och försökte få mig på andra tankar. Men jag stod på mig och insåg att livet inte höll på att ta slut, tvärtom, nu började det.”

Daniel Escudero är 80 år och tänker tillbaka på sina år som operasångare tillsammans med internationella artister från bland andra La Scala i Milano. När han gick i pension blev han familjens stöd, den som lever för andra och inte för sig själv. Han hade ju redan haft sin tid, tyckte han.

Men nu tillbringar han dagarna i ett klassrum omgiven av böcker, lärare och andra ”ungdomar”, lika energiska och nyfikna som han. Han är en av grundarna av ”Universitetet för äldre”, och berättar om sin första tid som student.

”Ärligt talat, när jag skrev in mig här, anade vi inte att det skulle kunna utvecklas så här långt. Vi tvekade, vi äldre är ofta rädda för studier och andra ungdomligheter, men lärarna ingöt den kraft och entusiasm vi behövde.

”Vad ska vi lära oss som vi inte redan vet?” frågade vi oss. Studierna öppnade våra ögon, vi kunde utvecklas, och nu har jag alltid något att berätta när jag kommer hem.”

Det började för 10 år sedan

Fröt såddes år 2000 inom programmet för universitetens utvidgning och utformades i samarbete mellan pedagogförbundet, psykologifakulteten, fackliga landsorganisationen och ministeriet för högre utbildning.

Universitetet för äldre har ingen fast studieplan, utan anpassas till deltagarnas behov. Juana Luisa Pérez, erkänner att hon aldrig hade tänkt studera på gamla dar. ”Min dotter övertalade mig och det är jag glad för. Jag har lärt mig mycket, och vidgat mina kunskaper i historia och andra ämnen.”

Studierna för äldre har främjat deltagarnas intellektuella och känslomässiga utveckling, till glädje också för deras familjer. Det har förbättrat deras självkänsla, mentala hälsa och livskvalitet. Så säger Teresa Orosa, ordförande i äldreavdelningen på Havannas universitet. I hela landet finns 19 äldreavdelningar på universiteten, med 299 kommunala filialer och sammanlagt 690 studiegrupper. Över 70 000 personer har deltagit hittills.

Skäl att leva länge till

Hans dotterdotter blev stolt och Luis Martel själv väldigt rörd när han som bästa elev fick diplom i universitetsaulan. Han kommer från en enkel Havannafamilj, från sockerbruket Héctor Molina. ”Jag lärde mig läsa tidigt och hade lust att studera. Men det var svårt på den tiden; som

14-åring började jag det hårda arbetet att hugga sockerrör. Senare gick jag på teknisk skola och därefter på partiskolan Nico López. Och nu är jag facklig ledare. När jag hörde talas om äldrestudierna, skrev jag genast in mig. Åldern spelar ingen roll när det gäller att lära sig: kunskaperna tar ingen plats.”

Ofelia Curbelo är lärare och vet att det inte är så lätt att få tag på böcker och annan studiemateriel: ”Men lusten att leva övervinner allt. När jag gick i pension, tänkte jag att nu bara återstod att vara mormor. Men idag är jag lärare, jag forskar och föreläser. Det här är bland det bästa jag varit med om. Att arbeta tillsammans med elever i min egen ålder som har samma bekymmer och erfarenheter som jag, det väcker lusten att stiga upp varje morgon.”

Ana Maria Dominguez

Översättning Bertil Olsson

Bild: Gert Nilsson

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har publicerats i www.globalarkivet.se